

ke (etski pristop), pri čemer smo ugotavljali, ali sta oba pristopa vedno skladna.⁴

Pri analizi empirično pridobljenih podatkov smo zasledovali dve poglavitni temi: »*Patološki narcis kot produkt permisivne vzgoje*« ter »*Sola kot ideološki aparat kapitalistične družbe*«.

Patološki narcis kot produkt permisivne vzgoje

Pri analizi prve teme nas je zanimalo, ali prihajajo v današnjo osnovno šolo otroci, ki že kažejo narcisistične lastnosti in, če da, kako se te lastnosti v šoli manifestirajo ter ali je slovenski osnovnošolski sistem pripravljen na narcisistično socializirane otroke.

Sogovornike v intervjujih smo najprej spraševali, kakšen je po njihovem mnenju prevladujoč vzgojni trend v današnjih družinah, saj smo želeli preučiti povezavo med permisivnim vzgojnim stilom in porastom narcisističnosti. Vsi so pojasnjevali, da zaznavajo zelo svobodno, demokratično, permisivno vzgojo, saj poskušajo novodobni starši svoje otroke zelo vključevati v dogajanje v družini. Pogosto starši preveč upoštevajo mnenja otrok ter jih obravnavajo kot enakovredne partnerje in z njimi vzdržujejo prijateljske odnose, na tak način pa izgubljajo ustrezno avtoriteto, saj otrokom ne postavljajo jasnih zahtev in omejitev. Vsi sogovorniki so poudarili, da starši pogosto vzgajajo nedosledno, preveč popuščajo in kampanjsko kaznujejo, kar vodi v preoblikovanje permisivnega koncepta vzgoje v vse dopuščajočega, brez ustreznih omejitev za otroke. Tako se otroci že v predšolskem obdobju naučijo izigravati pravila sebi v prid, kar postaja ob vstopu v šolo problematično. Sogovorniki so tudi postavili, da se otroke v današnjih družinah vse manj navaja na delo in samostojnost pri vsakodnevnih opravilih (oblačenje, obuvanje, priprava šolskih potrebščin), kar otroke okrne v samostojnosti ter bega v šoli, predvsem v nižjih razredih, ko nimajo staršev v bližini, da bi delali stvari namesto njih. Tudi pri opazovanju z udeležbo je bilo zaznati veliko primerov nedosledne družinske vzgoje ter izrazitega pokroviteljstva staršev nad otroki. Posledično smo opazili veliko problemov pri otrocih v šoli, ko so morali upoštevati šolska pravila, saj od doma niso bili navajeni nikakršnega brezkompromisnega podrejanja pravilom in avtoriteti.

4 V antropologiji je aktualna razprava o *emskem* oziroma *etskem* pristopu pri analizi terenskega dela. Emski pogled zastopa notranji zorni kot, zorni kot nativecev, medtem ko predstavlja etški zorni kot poskus objektivnega pogleda zunanega opazovalca na določeno kulturo. Oba zorna kota sta nezvedljiva drug na drugega, saj če se opazovalec stopi z opazovano kulturo in jo zapiše na emski način, je njegov zapis kulture širšemu krogu ljudi nerazumljiv, medtem ko je nasprotno, s pozicije etškega zornega kota narejeni zapis opazovanim pripadnikom tujin nerazumljiv (cf. Barfield, 2004: 148; Barnouw, 1985: 149).